

KIRÁLY FERENC

szobrai a Balatoni Múzeumban

Hajós Ferenc, a Szlovén Köztársaság nagykövete a kultúra nagykövetének nevezte Király Ferencet, s hogy ez mennyire igaz, azt a művész életútja is igazolja. Király Ferenc Lendván él és alkot, az ottani várban hozta létre a lendvai Galériát és Múzeumot, amelynek művészeti vezetője. Évtizedekkel ezelőtt hívta életre a Lendvai Művésztelepet - ez évben volt a 23. -, s jóvoltából a világ számtalan művésze ismerte meg a pannon tájat és hagyta ott keze nyomát, amit a lendvai Galéria műalkotások formájában őriz a műértő utókor számára.

Magam a 14. Nemzetközi Művésztelep meg-hívott alkotójaként ismerhettem meg Király Ferencben azt az önzetlen, örökké égő tenni-akarást, amivel - talán önmagának, talán a világnak - igazolni kívánja a művészetek határnélküliségét, internacionális voltát. Az alkotás mellett szervez, keze alatt formálódik az a páratlan művészeti anyag, amely a lendvai Galéria tulajdona, s fáradhatatlan mozgatója a Muravidék és a határos magyar területek művészei közötti együttműködésnek. Művészeti munkája és szerényen is kiemelkedő egyénisége a szlovéniai művészeti élet vezér-

alakjává tette. Számtalan kollektív kiállításon volt jelen alkotásaival, ám egyéni kiállításainak száma szerény. Legutóbbi - szombathelyi - kiállítása kapcsán Salamon Nándor így ír róla:

„Király Ferenc nehéz utat választott, amikor a közép-európai, ráadásul kisebbségi, már-már gyökereit vesztett alkotó ember pozíciójából az egyetemes művészet orkait célozta meg. E sors élesen belehasított késleltetett indulásába, de egyben keményre acélozta akaratát, büszke tartá-súra szilárdította gerincét, mélyen lelkébe ágyazta az önmagába, népébe, az emberiségbe vetett hitet... Szobrászunk szerencséje, hogy még időben felismerte, honnét száznak tudatának, énjének éltető erei. S bátran elindult, hogy meg- megkeresse övét... hisszük, munkái végre szellemi valójukban részévé válnak a magyar szobrász- művészetnek.”

Király Ferenc szobrainak nagyrésze - bár mesterien bánik a kővel, a bronzsal, az agyaggal - fából készül. Az anyag, a pannon tájhoz való kötődés mellett, leginkább szolgálja az örökké visszatérő motívumvilágát, a férfi-nő párkapcsolatot, a termékenység,

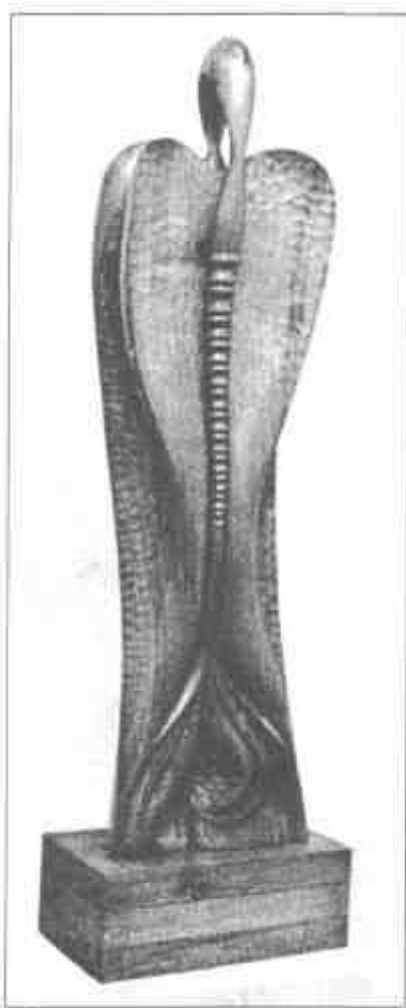

Foto: Cservenka

a születés szimbólikus világát. Az esetenként totemisztikus hatású szobrainak varázsa a szemléltőt szinte vonzza, hogy megérintve, megsimogatva „érezze” az alkotások szimbolikáját. Ismeri és becsüli az anyagot, a fát, a felület meleg fényét hagyja érvényesülni, csak ritkán fokozza a hatást a véső vájta rusztikus felület meghagyásával. A zárt kompozíciók lágy, hajladozó ivekkel, egységes belső harmóniáról árulkodnak, s ez a harmónia a művész legfontosabb eszköze. Ez vezeti vissza az alkotás során az örök nagy titok kereséséhez, az emberi lét nagy ajándékához, a teremtés-termékenység-szaporodás-születés folyamatához.

A kiállításon ez az érzékiség hat ránk tudat alatt is, ez az alig érzékelhető szuggesztivitás, ez a kezet simogatásra mozdító vágy, ez az ősi, misztikus varázs.

*

A kiállítás megnyitása után váltottam szót Király Ferencsel.

- Művészetekben örökké visszatérő téma a teremtés, a termékenység. Az emberiség alapproblémái, a világot nap mint nap foglalkoztató gondolatok nem köszönnek vissza szobraidban. Miért?

- Az itt látható szobrok jelentik azt a világot, ami engem körülvesz, mindazt, ami foglalkoztat, ez a világ az én természetemből fakad. Úgy is mondhatnám, hogy ez egy nagy szerelem - az emberiség, az állatvilág, a növényvilág örök megújulása - ez számomra az örök szerelem.

- Alkotásaid túlnyomó részét fába álmodod, s a látogató szinte vonzódik, hogy megérinthesse, megsimogassa őket.

- Nagyon szeretem a klasszikus anyagokat, a fát, a követ, a bronzot, a csontot és a nemesfémeket. A fa viszont együtt él velem, láthatom, megérinthetem, látom, hogy mi rejlik benne, mi kívánczik ki belőle. Kevesebb szobrot készítettem kőből, bár pályám kezdetét ez az anyag jellemezte. A pannon táj viszont fával vesz körül, s ez ma meghatározó anyaga munkáimnak.

- A Lendvai Művésztelep két év múlva ünnepli életrehívásának 25. évfordulóját. Készültök-e már a jubileumra?

- A 20. művésztelep alkalmából Szombathelyen rendeztünk egy összefogó tárlatot és csodálatos volt látni azt a heterogén anyagot, ami az elmúlt évek során került ki a nemzetközi alkotógárda kezéből. Ez már eddig is egy csodálatos gyűjtemény. Most bizonyos intézményi változások várhatók, a galéria és a múzeum önállósodik, de bízom abban, hogy a művésztelep megmarad,

Imádság

Foto: Cservenka

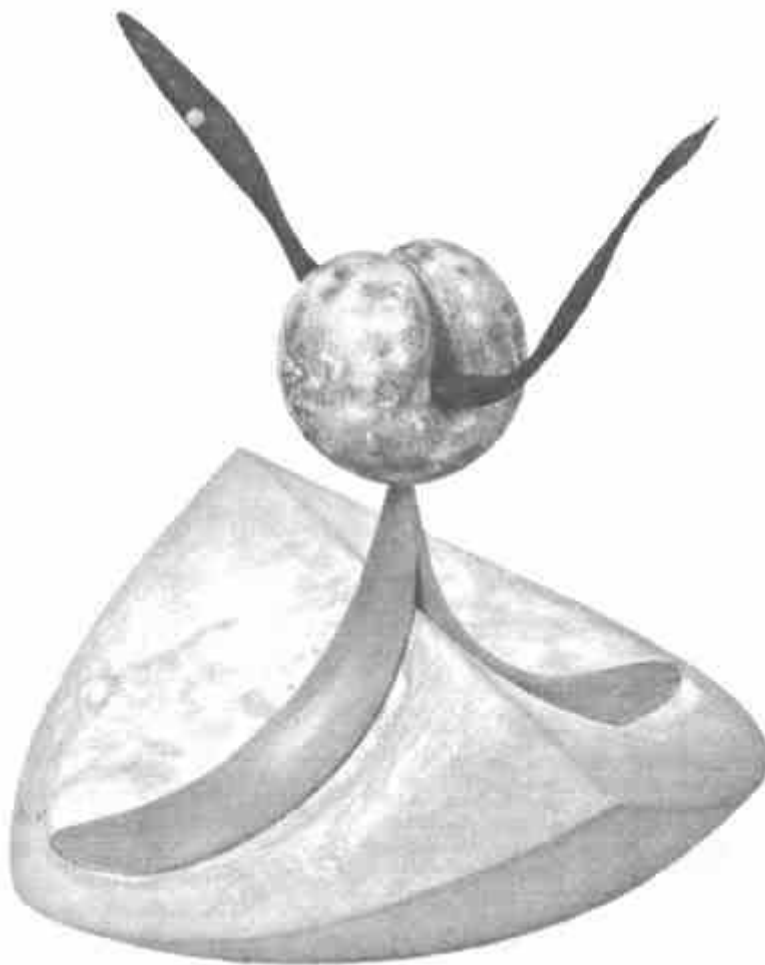
hiszen kevés település büszkélkedhet negyedszázados nemzetközi művészteleppel. Én hiszem, hogy ünnepelni fogunk.

- A jövőben hol találkozhat a közönség a munkáiddal?

- Péntek Imre hívott Székesfehérvárra, s ha megfelelő kiállítóteret találunk, úgy boldogan bemutatkozom ott is. A lenti Művésztelep évek óta vendégül lát, így ott sok munkám van köztéren. Szeretem Magyarországot - hiszen magam is magyar vagyok - és szeretném, ha minél több ember megismerhetné a szobraimat.

Király Ferenc elhozta hozzánk szobrait, elhozta azt a belső békét, ami sugárzásával - ha rövid időre is - kizökkent bennünket a hétköznapi monotóniájából, a tragédiákból, a rohanásból. Megállít, hogy adjon valamit abból a titokból, amelyhez emberségével ő közelebb került.

Cservenka György

Csábítás